

Hoe de koninklijke familie haar adellijkheid verdeelde

Door Annemieke Bijker

De Koninklijke familie is een soort voortlevende legende van een bijna uitgestorven ras. Dit geslacht moet, als de monarchie niet wil uitsterven of afglijden, de juiste huwelijkspartners kiezen en genoeg kinderen krijgen. Belangrijk is niet alleen hoe zij zich profileren, of welke stylisten ze in dienst hebben, de vraag is voornamelijk; met wie ga je om? Een korte introductie over het ingewikkelde vorstenleven.

V *an geboorte*

De droom van ieder meisje om prinses te worden vereist heel wat van geboorte meegegeven kwaliteiten. In de eerste plaats moet je wel de juiste ouders kiezen voor je geboren wordt, anders wordt het natuurlijk nooit wat. Het behoren tot een adellijk geslacht is in dit licht een zeer wijze beslissing. De eerste poging van een gewone burger om toe te treden tot het koningshuis maakte hem nog geen prins. Prinses Margriet koos geen gemakkelijke weg door buiten de eigen kringen te huwen. Haar echtgenoot zal altijd als gewoon Pieter door het leven gaan. Hoewel hij zijn eerbaarheid aan zijn eigen kwaliteiten te danken heeft, blijft Prof. Mr. Pieter van Vollenhoven een vreemde eend in de bijt tussen de heren van stand. Echter, de wet verplicht hier niet toe. Destijds was het enkel hoogst ongepast om als prinses met een gewone burger te trouwen, en het is vooral aan koningin Juliana te danken dat het überhaupt mogelijk was.

He, bab... een burger

Burgers in het koningshuis; als het aan de traditionele hofadel had gelegen zou zoiets nooit zijn toegestaan. In het boek 'Vertel dit toch aan niemand' van Dorine

Hermans lucht een aantal oud-leden van de hofhouding hun hart over die verschrikkingen rond hun standje. Natuurlijk is het niet leuk als iemand die eigenlijk niet bij je groepje past, toch welkom is en vervolgens nog een hogere titel krijgt dan jij, de werkelijke adel. De burgervrouwen Laurentien, Mabel en Marilène, waarvan de laatste twee toch een zeer indrukwekkend CV hebben, werden dan ook gezien als onvolwaardige leden die hun titel prinses niet verdienden. Een van de leden uit de hofhouding verklaarde dat ze blij was geen van de dames in levende lijve te hebben ontmoet, want 'dat 'prinses' krijg ik maar moeilijk over mijn lippen'.

Wederom is het de koningin die bepaalt, want sinds haar aantreden heeft Beatrix haar hofhouding van een aristocratie naar een meritocratie omgevormd, en gaat het haar vooral om het CV van haar hofhouding.

En de naam gaat naar...

Hoe de adellijke titels worden verleend is erg ingewikkeld, maar in ieder geval kan de naam en de daarmee verbonden adeldom alleen via de mannelijke lijn worden doorgegeven.

In 1937 moest hier, om de naam Van Oranje-Nassau te redden, een

uitzondering op worden gemaakt. Koningin Juliana had immers geen zoon ter wereld gebracht en strikt genomen zou daarmee de naam zijn uitgestorven. Bij parlementair besluit is deze ramp voorkomen en mogen nu alle kinderen en kleinkinderen van koningin Juliana de achternaam Van Oranje-Nassau krijgen.

De wet op Adeldom is hiermee echter niet veranderd, en voor de nakomelingen van de zussen van Beatrix geldt dan ook dat de kinderen gewoon de naam van de vader krijgen. Dit is eigenlijk verbazingwekkend, aangezien ons koningshuis na Willem III uitsluitend vrouwen op de troon heeft gehad, en het voor het voortbestaan van de dynastieke titel van groot belang is.

Het aandenken van Bernhard

Hoewel prins Bernhard geen zoons had om zijn adellijke achternaam aan door te geven, vond men het jammer dat de naam van Prins Bernhard (von Lippe-Biesterfeld) verloren zou gaan. Gelukkig was daar prinses Margriet die trouwde met iemand wier naam niet adellijk was en zo werd besloten dat de adellijke naam Von Lippe-Biesterfeld het beste aan hun kinderen gesleten zou kunnen worden. Een beetje vreemd, maar blijkbaar was

het noodzakelijk.

Inperken!

De kinderen van de prinsen en prinsessen worden doorgaans ook prins en prinses benoemd, behalve in Nederland. Het predicaat prins en prinses wordt vanwege de vele kleinkinderen van Koningin Beatrix slechts aan die van de eerstgeborene toegekend, dus aan de kinderen van Maxima en Willem-Alexander. De kinderen van Constantijn en Friso krijgen slechts het predicaat graaf/ gravin. Waarom zij niet ook gewoon prinsen zijn, is om deze titel speciaal te houden en het aantal in te perken.

In 1994 is er een nieuwe wet bekrachtigd omtrent adeldom. Groot strijdpunt was of adeldom via de vrouwelijke lijn doorgegeven zou kunnen worden. Met zoveel vrouwen in het koningshuis zou dat wel zo goed zijn voor de uitbreiding van het geslacht. Toch werd de wet op dit punt niet veranderd. De wet neemt in principe geen adel aan; alleen nieuwe leden van het koningshuis worden automatisch in de adelstand verheven.

Zou het aanzien van het koningshuis eronder lijden dat het op den duur in de verste verte niet meer van adellijk bloed is? Waarschijnlijk niet. De Nederlander is volgens mij niet bijzonder gesteld op al die precisie. Bovendien hoor ik zelden iemand klagen over het *Duitschen bloedt* dat zo rijkelijk vloeit door de aderen van de 'Nederlandse' Oranjes.

Zolang de vorst op Prinsjesdag in een gouden koets zit en vriendelijk wuift op Koninginnedag zullen we geen last hebben van burgers in het koningshuis en inconsistente titel-

Bronnen:

Wet lidmaatschap koninklijk huis

<http://www.nrcboeken.nl/recensie/zie-je-het-is-eigenlijk-ons-milieu-niet-meer>

The Tsar is dead!

Long live the President?

The new dynasty:
Josef the Bloody
Gorby the Sober
Boris Not Really
Vladimir the Tough
False Dmitry II

By Natalia Kadenko

Monarchy in Russia has always had a special connection with its citizens. The Tsar, however cruel and unjust, has always remained *batyushka*, the Dad, and that affiliation seems to have survived long after the monarchy was officially abolished. This article is an attempt to see how realistic the monarchy in today's Russia could be— or is it already there?

In 1917 the Empire was shaking from revolutionary moods and bombs carried by young idealists. It was the time of war and chaos that brought the wind of change; it was the hunger and ruins and deaths of the War that gave the chance to the Bolsheviks to lead huge masses of people to undermine the centuries-old tradition of state structure. "Tired from the tyranny of the monarchy", the official propaganda says. "The Tsar was too weak a person to control the situation", historicists delicately state. Until the last moment the government wasn't realizing the scale of mass discontent, which led to an extreme unpopularity of the Tsar and, especially, his wife Alexandra. The typical solution would be the violent suppression of the rebels; however, biographers agree that

this kind of action was not to be expected from Nikolay II, who looks like a kind school teacher on his photos; the "bloody despot" referral, as assigned by the communist propaganda, sounds ridiculous. "The power of workers and peasants" turned out into the pattern of the new empire – preserving military power and world-dominating ambitions.

The notorious Lenin, the communist Tsar and God of atheism, wasn't in power for long – yet he has done enough to fully deserve the same "bloody despot" title. Stalin, the heir to the USSR, has ruled during the longest epoch in the new Soviet history. Mass arrests, unbelievable torture techniques, rapid industrialization built on the bones of enthusiasts... Isn't it strange that he has taken